

DACA

1642 On. Biblioteca
Palatul Cultural Arad

Cotidianu
Banat
granitei ue vest

ve 6 luni: 300 lei.
si 12 luni: 500 lei.
Pentru autoritati si institutii: 1000 lei.
Pentru intreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
„Astrel Bănăţene“

2 Lei

Redacţia şi administraţia:
Timişoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacţia şi administraţia 16-00
Tipografia 14-69

REGELE ŞI RĂNIȚII

După lupta de la Wagram, un soldat rănit din armata lui Napoleon a fost trimis acasă. Mamă-sa a vrut să-l audă povestind de lucrurile de război. Soldatul, gâfâind, n'a putut spune altceva decât atât:

— Am văzut pe împărat, mamă. Împăratul m'a văzut și el. M'a bătut pe umeri și mi-a zis: Portez-vous bien, Gaston, nous avons encore beaucoup de victoires à gagner. — Fă-te bine, Gaston, avem încă multe victorii de câștigat.

Din glorioasele peripeții, din formidabila napoleoniadă, prin care a trecut soldatul Gaston n'a rămas în ochi decât cu chipul împăratului și în minte cu cuvintele lui. A murit demult Gaston, au murit copiii lui, nepoții și strănepoții lui. Dar toți, cât au trăit, și-au trăit cu fericirea și orgoliul, că Gaston, tatăl, bunicul, străbunicul lor, a văzut pe împărat și împăratul l'a văzut pe el și i-a zis: Portez-vous, Gaston...

Astfel, din tată în fiu își vor aminti și vor povesti — și povestea lor va deveni mândrie și distincție — toți răniții noștri, cari deunăzi au avut fericirea să vadă pe tânărul nostru Rege, să-L auză din ochi, să-L audă vorbind, să simtă mângâiați și îmbărbătați de el, și să-l poarte în suflet ca pe o fericire unică, nerepetată nicicând, și mai presus de toate bogățiile din lume. Dar tot contactul cu Regele nostru a avut și alt rezultat: să transforme suferința celor răniți în tucerie și războiului nostru în um să nu te bați cu inamicul Patriei.

Amând Patria, toată, cu nestinsă și neopuținată sa tinerețe, cu dorul de viață și cu voința de a crește din vitalitatea sa strămoșească, stă încorporată în acest Prinț fumanos, blând și răpitor, simbolul pământesc și iubirea de fiecare zi a neamului nostru întreg. Faptul este, multe vor povesti ostașii noștri despre războiul, despre vitejia românească, despre suferința care se preac în bucurii, despre dragostea lor caraderească, despre mândria de a fi tat în fața morții și de a fi măsurat cu ea. Dar peste toate aceste simțiri, în conștiința fiecărui ostaș, care a văzut pe Regele tânăr în apropiere nemijlocită și a fost văzut de El, va străluci, ca un ceres soare, chipul nobil și înalțat, frățesc și camaraderos al Domnului acestei Țări, al tânărului Prinț din poveștile noastre natale.

Și vor terece anii, se va fi terminat mult războiul, și ostașii, trăind în pacea reîntregită și refăcută, vor povesti neamului din neamul lor cum ei au văzut pe Regele strălucitor al Țării, și vor repeta, falnici, cuvintele cu care i-a năngăiat El.

Mai bine decât oricine, ostașul e acela, care știe câtă valoare psihologică și morală are legătura lui cu Domnul Țării. Nu există un element mai plastic, o imagine mai dinamică în ochii și în sufletul ostașului român, decât contopierea sufletului său cu sufletul Regelui. O persoană Lui Augustă, ostașul român vede toate perfecțiunile, pe care le concepe mintea lui curată și sănătoasă.

REGINA MAMĂ ELENA

Am privit în icoane înfățișarea blândă a domnițelor române. Ochii lor mari, deschiși a mirare, parcă se minunătesc de frumusețea sufletelor peste care destinul le-a pus să domnească. Din zâmbetul lor, incremenit în colțul gurii, am cules adesea floarea dragostei ce le-a fermecat inima de-alungul istoriei noastre, realitate aspră și plină de nedreptăți venite dela toți cei ce au poftit truda și pământul românesc. Domnițele române, cu înfățișarea mai limpede ca izvoarele munților, împodobesc trecutul nostru precum icoanele împodobesc biserică. Indrăgostite de țară și de neam, domnițele române au desăvârșit opera vovezilor, făcând să strălucească de-alungul trecutului nostru existența legăturii dintre domn și popor nu numai prin forța eroismului celor două părghii de rezistență istorică românească, vovevodul și ostașul său, ci și prin tainica închegare de simțire mută, nepătrunsă, dar adevărată până la trebuința jertfei: iubirea.

Dorul iubirii neîmpărtaşite l-a purtat cu atâta răbdare și credință Doamna României, Regina Mamă Elena, până când într-o toamnă ca aceasta, a venit cu zâmbet însoțit să mângâie sufletul neamului său, sfâșiat în patru părți.

A trecut un an încălzit de inima Reginei. De-atunci privirea Sa a stat adesea prionită în largul zărilor românești

și s'a oprit, învăluită în lacrimi, asupra soldaților răniți. Aci a găsit toată suferința și toată nădejdea țării.

Ostașii Augustului Său Flu, Regele Mihai I, s'au întors din văltoarele luptei să-și vindece rănilile și să-și oțelească puterile pentru marea și sfântă victorie românească. I-a întâmpinat cu dragoste, i-a mângăiat, le-a dat puterea să mungească menită să sfârșie vremea nedreaptă pe care o trăeste neamul românesc.

Din spital în spital, dela rânt la rânt, Regina Mamă trăeste în toată sbuciumarea țării, suferă pentru toți fiii Patriei și se roagă pentru vindecarea tuturor. Copleșită de durerile întregului neam, dărueste din comorile sufletului său mângăiere întregului neam, și credința mântuirii și lumina învierii ce va să vie.

Împrăștiindu-și sufletul peste tot cuprinsul țării se împărtaşește setoasă, de dorul de a-și da inima poporului român, cu toată suferința și cu toată încrederea neamului în forțele naționale ocrotite și întărite de Dumnezeu.

Țara, legându-și rănile cu sufletul Reginei Mame Elena, se vindecă în spiritul tradiției monarhice românești.

GRIGORE BUGARIN

Eroismul Armatei a 3-a

BUCUREȘTI, 17 (Rador). — Unitățile armatei a 3-a, s'au acoperit de glorie pe câmpurile de luptă ale Bucovinei, Basarabiei, Transnistriei și Ucrainei.

Prin lupte grele de zi și de noapte unitățile Armatei a 3-a au străbătut victorioase peste 1500 km. și au înfipt pe mahurile Niprului tricolorul românesc.

Fapta lor cinstește națiunea.

Pentru bravura și virtuțile lor ostășești le aduc mulțumirile și recunoștința Patriei și a M. Sale Regelui.

Ofițerii, subofițerii și ostașii armatei a 3-a, au binemeritat dela Patrie.

Comandant de căpetenie Ion Antonescu, Mareșal al României.

Odioase însinuări la radio Londra

BUCUREȘTI, 17. — Postul român de emisiune radiofonică a comunicat azi că după informațiile spuse la Radio Londra, d. general Ciuperca a fost executat din ordinul d-lui Mareșal Antonescu. Știrea postului de radio englez e o odioasă invențiune. Generalul Ciuperca luptă vitejește la Odessa. Pentru faptele sale a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul“.

Prin contopirea sa cu Domnul Țării se arată la suprafața conștiinței lui, acel neperitor extaz, acel cutremurător moment, pe care — prin lungi perioade istorice și în nesfârșite lupte cu dusmanii țării, ostașul român îl retrăește și azi, și acum, și în clipa aceasta, ca pe

bucuria negrăită, și pe care strămoșii noștri o simțiau, când porneau la luptă văzând întâi lângă ei, în mijlocul lor, pe însuș Voevodul Țării. Ei se umpleau cu persoana Domnului lor, pe atunci, și cum plini sunt de El și astăzi toți ostașii români, răniți și teferi, cari au,

pe lângă fericirea și mândria de a zidi victoria Patriei, — și fericirea de a fi văzut și auzit pe Regele românilor.

Cât de ușor e să înțelegem atunci, de ce ostașul nostru, plin de Regele Născut, uimește lumea întregă cu vitejia sa dărză și neîndurată.

SUFLET ROMANESC

Situația culturală a Românilor din Banatul de vest

Timp de două decenii și mai bine, Românii din fostul Banat jugoslav au stagnat culturalicește.

Imediat după războiul mondial, averile corurilor și vestitelor fanfare bănațene au fost confiscate de către autoritățile sârbești. Însăși existența acestor asociații culturale era periclitată, prin neaprobarea statutelor, amenzi și impozite colosale. Bibliotecile existente înainte, au dispărut cu totul. Școlile confesionale au fost statificate și înscrise cu puteri didactice, ce nu cunoșteau limba română.

O mică schimbare s'a produs abia după aplicarea primei convenții școlare.

Îmbunătățirea culturală se face abia după aplicarea convenției școlare din 1933, dar și această îmbunătățire este un mic, foarte mic progres.

Pentru canalizarea culturală într'un singur tot unitar, cu mari greutatea se înființează „Astra”, — asociație pentru culturalizarea poporului. „Astra” este însă stânjenită încă dela început în activitatea sa.

Deși centrala „Astrei”, cu sediul la Vârșeț se aprobă, dar despărțimintele ei nu se aprobă decât pe rând și, azi chiar, multe, foarte multe sate, din Banatul de Vest, n'au aprobarea directoarei Dunănean, pentru funcționarea „Astrei”.

Cu toată contribuția factorilor culturali de dincolo și cu scrisul ziarelor din România și a unicului periodic din Banatul fost jugoslav, „Nădejdea” starea culturală a poporului românesc, de dincolo, a rămas cu mult în urmă.

Acum după dispariția aceluși stat, soarta culturală a fraților de dincolo trebuie să se schimbe.

Pentru ridicarea nivelului de cultură

însă e nevoie de muncă. Și, această muncă suntem siguri că are să se depună de toți care gândesc românește și pe care îi leagă ceva de acea parte minunată de pământ.

Că să se știe însă, care este starea și ce trebuie să se facă pentru fiecare instituție culturală, aparte, vom încerca să redăm pe rând tot ce s'a făcut și mai ales ce e necesar să se facă.

GURIE URSULESCU

A PLECAT ȘI GLIGOR

Acum un an, într'o zi de toamnă tot atât de mohorâtă ca și zilele pe care le trăim azi, a sosit pribeag și trist, cea mai veselă și jovială figură a Clujului românesc: GRIGORE SELICEANU. N'a sosit pe meleagurile bănațene un străin; a sosit un român vajnic, însuflețit și furtunos: numai voință și suflet pentru ceea ce a lăsat dincolo românesc și patriotic.

S'a acclimatizat repede. Pribeagul care n'a trăit decât prin Clujul și Mănășturul său drag, a regăsit în Timișoara și Banat, un cămin cald și prietenos. Pentru că temperamentul său vesel și jovial a înțeles din primul moment ospitalitatea darnică și generoasă a Bănățeanului.

Un singur an a trecut dela „marea despărțire de glie și sufletul Ardealului” și întreaga Timișoara l-a cunoscut și îndrăgit pe „nenea Gligor Seliceanu”, entusiastul sol al înfrățirii româncești.

O singură amărăciune avea în timpul din urmă: pleca tinerețea și voinția românească și el rămânea acasă. Ofițer din garda veche, aștepta în cli-

ION M. LAZARU:

Regimul muncii în agricultură

D. Ion M. Lazaru, membru în Consiliul Legislativ, membru al Institutului de Drept și Economie Agrară și asistent la Facultatea de Drept din București, a dat la iveală de curând un nou și interesant studiu asupra „Regimului Muncii în Agricultură”.

Dr. profesor Ion Lazaru, cunoscut atât la noi prin studiile sale cât și în străinătate prin participarea în calitate de delegat

național la Congresul de credit agricol dela Neapole din 1938 și la Congresul agricol din 1939 dela Dresda, privește problema muncii în agricultură sub un aspect cu totul nou.

De altfel a dat la Congresele mai amintite soluțiuni cu totul excepționale. La Neapole d. Lazaru arăta cum trebuie să fie organizat creditul spre a fi de folos micului agricultor.

La Dresda d-sa privea problema punct de vedere al populației rurale, trebuia să rămână la sate în vederea ținerii elementului național cât mai element care formează temelia națională și care este izvorul de unde se alimentează forța morală de mâine a Statului.

În studiul de față d. profesor Ion Lazaru, se ocupă de muncitorul agricol care este pus în inferioritate față de varășul său din industrie.

Studiu este împărțit în două: În prima parte autorul se ocupă de glementarea orelor de muncă, de măsura de salarizare și de concediile plătite. A doua parte este consacrată măsurilor de prevedere, ocrotirea femeilor și copiii utilizați la muncile agricole cum și măsura rarea muncitorilor agricoli.

Fiecare dintre aceste probleme este tratată într'un mod cu totul științific și cu-se cari sunt inconveniente cari stădulele ameliorării condițiilor de muncă și mijloacele pentru preîntâmpinarea înlăturarea lor.

Studiu dui profesor Ion M. Lazaru materialul documentar și statistic ce prin stilul ales în care este redat cum și prin soluționarea celor mai acutuale probleme cari formează mai ales trunoi principala preocupare, merită atențiunea și încrederea, el putând sta-turi de oricare alte studii similare și fi recomandăm călduros tuturor lora cari urmăresc fie din punct de vedere teoretic, fie din punct de vedere practic această interesantă și de mare actualitate problemă a muncii în agricultură.

Manifestările spirituale din provincie sunt mai mult sau mai puțin cunoscute de marea masă a cetitorilor și e drept că n'au avut niciodată aceea în-prăstiere fericită care hotărăște trecerea ușoară dela cetitor. Poate și de aici s'a creiat o mentalitate aparte pentru poezia din provincie.

În primul rând, însă, ar trebui să ne gândim la solidaritatea noastră pe tărâmul artei (totdeauna am vrut ceva mai mult decât „noi”), să ne gândim la sceptici și geloși (să facă ei mai mult, mai bun și sincer ne vom bucura), și apoi să știm, că noi avem un așa zis snobism pentru scrisul străin precum și un fel de critică negativistă, cu rol nefast și acel fenomen social al indifferenței pentru artă, accentuat în trecut materialismului politic. Asemenea trebuie să ne gândim și la așa zisele preocupări ale statului pentru manifestările spirituale care nu s'au înregistrat decât în subvenții și la editurile care au dirijat în oarecare măsură răspândirea cărții românești, dar care aveau o bază prea materialistă, exploatând gustul ieftin al vremurilor. Notăm cu bucurie că Editura „Astra Bănățeană” a izbutit să editeze câteva minunate și reușite volume de poezie și proză. Încă o dovadă că o editură poate să-și îndeplinească menirea chiar de provincie fiind.

Dar în definitiv nu ne întreprindem nepăsarea trecutul, îl regretăm. Atât.

POEZIA CONTIMPORANĂ DIN BANAT

Lupta e dată. Mișcarea din Banat își are victoria ei. Poezia din Banat poate privi cu mândrie în urma pașilor ei. A lăsat presărare de gânduri și simțăminte și-a trasat în inimile pustiite de mentalitatea vremurilor o cărare de simțire românească.

Valoarea estetică a poeziei din Banat e legată de glie și sufletul nostru. Ea își are un cadru naționalist cu adânciri în viața satului, ce acele izbucniri de simțimente și gândire omenească la care se adaugă nuanțele sociale specifice locului.

Naționalismul poeziei din Banat nu și are banalul manifestărilor de stradă și tocmai aici e întreaga ei valoare. Naționalismul poeziei respiră larg, pe un plan umanitar, stăruiind în omenească suferință și iubire, inspirată fiind din acel drept etern de trăire al unui popor născut și îngropat în același glie, din adâncuri necunoscute de veacuri.

Cadrul poeziei se mișcă pe nuanțe de gândire și simțire umană, smulsă din trăire bănațeană și e împlodit de întregul peisaj al locurilor.

E de remarcat faptul că în cea mai izbutită, manifestare, izvorul de inspirație în poezia bănațeană e fântâna care conține, pentru întregul cadru

de poezie alimentarea de bastină, în ce privește idelle, simțămintele și atitudinea față de viață. S'ar putea spune că personalitatea poetului se contopește în cadrul folkloric care constituie, în poezia din Banat, un accentuat curent.

Unii, poeți mai tineri, au dat poeziei lor un colorit mai modern dar foarte puțin evidențiat.

Poezia, în totalitatea ei, e o trăire în viață bănațeană. Poeții veniți în Banat și care au adus gânduri și simțiri de pe alte plajuri, au izbutit să realizeze acea unificare sufletească de scris și frumusețe poetică. A fost unul dintre mijloacele fericite pentru a ne apropia și a ne cunoaște bogăția sufletească.

În poezia din Banat mai găsim și acea atitudine față de umanitate cu întrebări și răspunsuri bine chibzuite pe un plan de morală socială. Se desprinde mai mult pentru viață o atitudine de încredere și optimism, deși foarte neobservat, se pot cita accente de tristețe, cu o nuanță mai mult individuală.

Față de viața, poezia din Banat își are necesitatea caracteristică locului, oamenilor și folklorului. Un sentiment de religiositate perpește scheletic prin

întreaga poezie. E columna spirit și de orientare în cărările gândurilor și simțirilor în întreaga poezie.

Îubirea ca sentiment păstrează statură și se egalonează în rândul iubirii. Este o notă dominantă stăpânită de sentiment sănătos al frumuseții idelste.

Filonul de aur e prea sănătos, stăpânește poezia, ca să fie furat de preocupări sterile în afară de simțul mintele noastre. Cadrul poeziei de inspirație folklorică, pe plan material larg, îi dă cea alură de frumusețe caldă de care te bucuri prin orice furi l-ar fi colindarea.

Poezia din Banat e prezentă. În tregia vremurilor e bunul spiritual, tre alte multe, ce ne-a mai rămas.

În prezentările ce vor urma ne ocupă pe rând de următorii poeți: ați în ordinea alfabetică) Grigore garin, Gh. Băteanu, Pavel P. Belu, Butan, Aurel Bușariu. Ovid Bălan, Mia Cerna, Ada Crin, Romulus Fălorian, Dorian Grozdan, Traian Ieremič, Miu-Lerca, Mia Marian, Miha tNe Anisoara Odeanu, Grigore Popiș, tru Șfetca, Cornel Sav, Florica Chiu Stănescu, P. Tărăbășiu, Ioan Și Udrea, Voibură Poiană-Năsturaș.

G. H. ATANASIU

Tuberculoza și sifilisul

de: Dr. ION TEICU

Primii amici, cari s'au ivit în calea omânului bănațean venit dela țară la rase, au fost și sunt: sifilisul și tuberculoza.

Mai întâi se întâlnește cu sifilisul, marele prieten al femeii frumoase, sumenite, care mare, în desfătare domoasă, după atâtea privațiuni și renunțări în mediul strămt al satelor.

Apoi, vine încet, tiptil, tuberculoza cu infinitele ei tristeți, fie după un trai până la marginile puținței organismului, fie după o muncă istovitoare, desperată, într'o fabrică puturoasă fără lumina soarelui, neaerizată, cu alimentație de mizerie: mălai mucegăit și o fălie de brânză uscată, sărată și galbenă de veștejită.

Tuberculoza mai ales, înhață săteatul viguros și proaspăt în sânge, știindu-l fără experiență și fără puțința le a se apăra, lipsit de imunitatea necesară ca să înfrângă acest flagel.

Bănățenii s'au lovit de sifilis atunci, când desfacerea produselor i-a împins ot mai intensiv spre țargurile din orașe. Inceputul acestei emancipări s'a petrecut înainte cu 80 de ani. Și de atunci a început și sterilitatea nevoită în sanăt, datorită infecțiilor cronice familiare sifilitice.

În zilele noastre românul face cunoștință și cu oafca în fabrici, în mine, în viața modestă a servitorilor, a funcționarului mic cu familie mare și muncă încordată. Se intră în civilizație!

Popoarele tănăre, cari abea astăzi intră în vârtoarea orașelor, sunt foarte sensibile tocmai față de aceste două norburi, prin faptul că, în decursul veacurilor nefiind atinse de ele, n'au învățat să se apere, n'au imunitatea naturală. Între aceste popoare tănăre se însiruie și românul. Elementele noastre virtuale de rasă sunt la țară, în sânul naturii, unde or fi fost alte multe boale, dar nu sifilis și tuberculoză.

Ambele maladii au devenit și la noi în mai puțin de douăzeci de ani, prin

răspândirea lor în toate straturile sociale, pe întreg cuprinsul țării, boli sociale. Cunoașterea lor deci prezintă nu numai un interes medical propriu zis, la patul individului bolnav, ci în primul rând unul social. Prin urmare și combaterea trebuie privită din acest punct de vedere.

La sifilis, ce se capătă numai prin contact intim individual, direct, contează foarte mult gradul de cultură și civilizație a insului. — După informația acestuia asupra consecințelor ce not obveni chiar în familia lui sănătoasă, combaterea ar fi usoară. Tratamentul ar trebui făcut cu toate precauțiunile de discreție, absolut gratuit. La contaminarea sifilisului individul are răspundibilitatea. Infecția se face dintr'o față, cu un număr infinit de mic de bacili, printr'o rană, leziune, abea vizibilă cu ochi liberi.

La tuberculoză individul nu poartă nici o vină. Aici intervin alți factori sociali, economici... Tuberculoza nu se ia dintr'o dată. Este necesară o convingere mai îndelungată cu bolnavul ofticos și prin înghițirea unui extrem de mare număr de bacili.

Sifilisul se contaminează în toiul bărbăției. Tuberculoza se capătă într'o familie contaminată, în cei mai frageți ani ai copilăriei.

Sifilisul se moștenește din tată în fiu. O infecție întâmplătoare, la o beție, după o serată veselă sau reuniune camaraderescă cu alcool, poate avea urmări incalculabile nu numai pentru cel atins de infecție, ci și pentru urmașii acestuia. Sifilisul nu ucide imediat individul, se resbună însă mai târziu.

Vița sănătoasă a neamului ia o nouă întorsătură. Scade puterea de viață, slăbește vloga organismului, se deformează sistemul nervos care până la data nenorocitei întâmpări armoniza viața într'un perfect echilibru de sănătate și voie bună. În familia acestuia intră durerea, anemiile, diformitățile fizice

la noii născuți, deschiibrul moral și anumite insuficiențe de percepere a lucrurilor și senzațiilor.

Copiii cari se nasc ulterior nu se mai aseamănă cu ceilalți, sdraveni și plini de viață, ci se nasc cu oase străambe, zisuri se scobite în șea și alte monstruoasăități ce se pot vedea în anumeze muzele medicale conservate în spirit sau prin menajerii.

Ceeace este mai grav la sifilis e faptul că atacă centrele nobile ale creierului, viața sufletească, sentimentul de demnitate, moralul, simțul de pudoare, inteligența unor serii de generații până la pieirea lor.

Tuberculoza isprăvește mai repede cu individul, cât și cu familia lui. Un om atins odată de oftică nu mai scapă. Familia, odrsalele, dacă se iau măsuri de apărare în vreme, se pot mântui. Oftica nu se moștenește, ci se capătă în leagăn, dela sânul mamei sau sârutul tatălui, prin înghițirea a milioanele de bacili Koch. Un nou născut din mamă ofticoasă, muribundă chiar, dacă se îndepărtează dela sânul mamei și se crește într'un mediu sănătos, nu va prezenta nici un semn de tuberculoză. Nu numai că nu moștenește, dar nici terenul nu devine, ca la sifilis, mai slăbit sau alterat.

Sifilisul se poate vindeca, tuberculoza se poate combate, stărpindu-se Mijloacele de atac variază dela o boală la alta. La sifilis cultură. La tuberculoză sunt necesare instituțiile unei societăți, într'adevăr civilizate: izolare, maternități, desinfecări în familie, educație, profilaxie socială.

Și la sifilis și la tuberculoză trebuie iesc mijloace totale de apărare și de ajutor. O concepție nouă de politică de stat unde indivizii sunt într'adevăr elemente alcătuitoare de viață, celeulră în structura națională, poate săvârși aceasta grandioasă operă de salvare.

Conferința dnei Victoria Adrian Maniu la Berlin

BERLIN, 17 (Rador). — Corespondentul agenției Rador transmite: D. ministru Bossy a oferit Luni un ceai în saloanele legației române, doamnelor din organizația femellor germane cu prilejul conferinței „Despre femeia română”, pe care dna Victoria Adrian Maniu a ținut-o la radio Berlin.

Atentat comunist la Zagreb

ZAGREB, 17 (Rador). — Corespondentul agenției DNB anunță: Duminecă după amiază s'a produs un atentat criminal pus la cale de comunisti împotriva centralei telefonice din Zagreb. O bombă a făcut explozie provocând pagube. Se crede că atentatul a fost pus la cale de agenți în slujba Angliei.

ABDICAREA SAHULUI DIN IRAN

ISTAMBUL, 17. (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică: Postul de radio difuziune din Teheran a anunțat Marți la orele 12 și 10 minute: „Șahul a abdicat azi dimineață”. În fața Parlamentului Șahul a declarat că abdică din cauză de boală, în favoarea fiului său.

Bulgaria n'a mobilizat

SOFIA, 17 (Rador). — Agenia telegrafică bulgară comunică: Știrea răspândită de unele posturi de radiodifuziune străine, prin care se anunță că în Bulgaria ar fi fost decretată mobilizarea parțială este lipsită de orice temei. Știrea desmintită este tendențioasă și răuvoitoare.

Noul ministru al aprovizionării ungar

BUDAPESTA, 17 (Rador). — D. Laky ministrul aprovizionării a demisionat din proprie inițiativă. Generalul Alexandru Györfly Lengyel a fost numit ministru al aprovizionării.

ANGLIA ȘI STATELE UNITE nu vor putea aproviziona în mod satisfăcător Sovietele

Istanbul, 17 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani comunică: Ziarul Tasvir Elkiar, examinând chestiunea ajutoarelor pe care Anglia și Statele Unite vor să le dea sovietelor,

subliniază că făgăduiele de ajutoare nu au decât un scop moral întrucât Anglia și Statele Unite nu au posibilitatea să trimită ajutoare în mod satisfăcător, nici prin Iran nici prin Siberia.

Noul ministru chinez la București

NANKING, 17. (Rador). — Corespondentul agenției Havas-OFI comunică: Guvernatorul Național din Nanking, a anunțat pe d. Li Fang în postul de ministru

al său la București. Li Fang este funcționar superior al guvernului din Canton.

Aprovizionarea cu porumb

București, 17 (Rador). — Spre a se înlătura lipsa de mălai și a porumbului de pe piață — deși disponibilități din recolta veche sunt încă destule, dar producătorii continuă să se abțină de a vinde la prețurile fixate din oficiu. — Subsecretariatul de staț al aprovizionării a

luat măsuri să se aducă importante transporturi de porumb din cantitățile angajate în Basarabia și Transnistria prin mandatarii Institutului național al cooperației. Un prim transport de circa 2000 vagoane e în curs de încărcare și expediție.

Puternic cutremur de pământ în Turcia

ISTAMBUL, 17. (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani” anunță că oficial s'a declarat că recentul cutremur de pământ a făcut 500 victime, morți și răniți,

iar 36 de sate au fost complet distruse. Autoritățile încearcă să trimită ajutoare sinistraților, însă mișcările sismice continuă făcând noi victime.

Delegația engleză la conferința din Moscova

Conducătorul delegației e lordul Beaverbrook. AMSTERDAM, 17 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. comunică: Luni seara au fost publicate numele membrilor delegației engleze care va merge la Moscova pentru a lua parte a negocierile anglo-americano-sovietice. Delegația engleză va fi condusă de lordul Beaverbrook. Membrii delegației militare engleze care se află acum la Moscova vor face deosebită parte din delegația prezidată de lordul Beaverbrook. Aceștia sunt generalul

Mason-Macfarlans, șeful delegației militare la Moscova, vice amiralul Mies și vicemareșaul Collier. Printre membrii delegației care va însoți la Moscova pe lordul Beaverbrook, se menționează căpitanul Balfour, generalul sit Hastings Ismay subsecretar de stat, parlamentar al aviației, un înalt funcționar din Ministerul Apărării Naționale și generalul Mac-Grady, șeful statului major al Imperiului Britanic.

DIN SUMELE STRANSE CU IMPRUMUTUL REINIREGRII, O PARTE VA FI REZERVATĂ PENTRU ORGANIZAREA PE BAZE NOUI A SERVICIULUI SANITAR AL ȚĂRII, CA ASTFEL SĂ NE APERE DE EPIDEMIILE CE NE PANDESC DE PESTE HOTARELE SALBATE CILOR BOLSEVICI.

Lupta puterilor pentru cauciuc

Statelor Unite, le-a sosit timpul, să distrugă supremația pe care o avea Anglia asupra circulației mondiale a mărfurilor. Bineînțeles că de dincolo de Atlantic nu se trambitează nimic. Dacă aruncăm însă o privire înspre culesor, trebuie să admirăm felul cum cel dela Washington își urmărește planurile. Există două dificultăți în economia americană: cauciucul și cositorul, cari nu se găsesc pe teritoriul Americii de Nord și trebuie procurate din coloniile engleze și olandeze. Deja în anul 1939 s'a mesteceat o înțelegere cu Anglia, în urma căreia Statele Unite în schimbul bumbacului, aveau la dispoziția 80.000 tone cauciuc din Malaezia britanică. În vara lui 1940 guvernul american a hotărât înființarea așa numitei „Rubber Reserve Company”, însărcinată cu cumpărarea și depozitarea cauciucului. Aceasta a încheiat cu cartelul cauciucului, două acorduri de furnizare, unul pentru 150.000 tone cauciuc, pentru a aprovizionarea să fie asigurată pe 8 luni. Aceste rezerve vor fi utilizate numai atunci, când relațiile cu statele producătoare vor fi rupte. Depozitul trebuie menținut intact până în anul 1943 și așa de atunci începând, se vor da în întrebuințare, cel mult 100.000 tone anual. Ce forțează guvernul American, să ia astfel de măsuri? Cu 430.000 tone se poate influența în mod hotărâtor piața mondială. Atunci când prețurile sunt prea ridicate, cu această cantitate se poate provoca o scădere a prețurilor.

În afară de aceasta, Statele Unite, găsesse acest moment potrivit pentru a pune mâna pe societățile de plantații, din Indiile Olandeze. Până acum recent ei au stimulat statele din America de Sud, să planteze arbori de cauciuc, aceștia însă, vor produce foarte târziu. Producția de cauciuc sintetic va fi și ea desvoltată. Statul va da ajutoare, dar această producție încă nu este desvoltată și nici nu va putea contribui cu mai mult de 20.000 tone, până la sfârșitul anului.

Anglia trebuie să privească pasivă, și chiar să sprijine, această politică de cumpărături a americanilor. Pentru ce Statele Unite să găsească cauciuc suficient, cota de export a cauciucului, a fost mărită imediat după începerea războiului, dela 80 la 70%, iar în Octombrie 1939 la 75%. În prima jumătate a anului 1940, cota a crescut la 80%, în al treilea trimestru la 85%, în ultimul trimestru al anului 1940, la 90%, iar pentru prima jumătate a anului 1941 a fost ridicată la 100%. Pe lângă aceasta, Statele Unite au ridicat pretențiunea, ca celelalte 180.000 tone cauciuc, să le fi furnizat cu prețuri mari scăzute. În decursul războiului, notările cauciucului, au crescut mult.

În măsura în care economia americană se adaptează mai mult înarmărilor, tensiunea devine tot mai puternică, iar încărcările mai mari. Întrebuințarea cauciucului pentru scopuri civile a fost limitată la 25%. În același timp a scăzut și producția de automobile. Realizarea echilibrului este însă problematică, deoarece industria de război, necesită mult cauciuc. O coordonare se obține prin monopolul importului.

Pronosticuri pentru viitor, sunt greu de făcut. Consumul anual de cauciuc, în Statele Unite, este de 600.000, iar acum din cauza înarmărilor, va crește probabil până la 900.000 tone anual. Chiar dacă luăm în considerare, că astăzi continentul european cere primea 0,25 milioane tone cauciuc numai face parte dintre cumpărătorii din Extremul Orient, totuși din cauza lipsei de vapoare, americanilor le va fi foarte greu, să-și procure stocul necesar.

Indiile Olandeze, sub presiunea americanilor, au fost nevoite să suspende transporturile de cauciuc pentru Japonia, care de acum înainte își va satisface trebuințele prin cauciucul din Indochina și Thailand. Chiar împiedecarea exportului pentru Japonia, dovedește că puternică este situația monopolului Statelor Unite. Anglia este deja forțată, să întrebuințeze rezervele sale și a trebuit să numească un dictator al economiei cauciucului, pentru că în țările de origine prețul să nu crească prea mult, fapt care ar îngreuna bilanțul de vizelor englezești. De fapt însă o ma-

re parte din rezervele de cauciuc au fost epuizate sau distruse de atacurile aeriene. Mari cantități de cauciuc au fost asigurate pentru englezi, în regiunile producătoare, dar numai o parte din acestea au putut fi transportate. Pe de altă parte, Anglia îngreunează pe producători cu diferite impozite, așa încât s'au făcut auzite, nemulțumirile societăților plantatoare, provocate de marile cheltuieli de război. Totuși aceste profituri financiare, nu se potrivește cu pierderile pe cari le suferă economia engleză de cauciuc, datorită Statelor Unite.

Semințele de dovleac

Sunt multe lucruri, cari ne par mici și neînsemnate, dar cari ar avea mare rost în gospodăria noastră, dacă le-am da însemnătatea ce li se cuvine. Între aceste lucruri, sunt și semințele de dovleac.

Nici chiar dovlecilor nu le dăm noi mare trecere. Cultura lor este un fel de cenușereasă a plugăriei noastre abia dacă li asvărlim — câteva cuiburi — ici și colo, printre porumburi sau prin floarea soarelui. Nu știu dacă am văzut — în 30 ani de plugărie — vre-o 2-3 culturi de dovleci lucrute la rostul lor.

Știm doar că soiul de dovleci de culoare verzuiș sau cenușie, numiți dovleci sârbești sau dovleci turcești, este mai bun și mai productiv — decât dovleci mici, roșii sau peștriți — și este căutat și de simigii sau covrigarii dela orașe. Acești covrigarii vând dovleacul copt, cu bucata; iar semințele, le prăjeșc puțin, le stropesc cu sare și le vând în cornete mici de hârtie. Numai pe semințe scot simigii cât au dat pe dovleci. Poate și mai mult. Copii, mai ales a orașe, rod aceste semințe, cari sunt hrănitoare, pentru că sâmburii lor cuprind multă grăsime, mult ulei.

Cei mai mulți dintre plugari, însă, folosesc dovleci numai ca să potolească gâitul porcelor, când vin la mânăcare. Mai pun și în ieslea boilor câte unul — doi. Îi ia în mână, îl trânteste de pământ ca să se spargă și îl dă la vite. Sămânța nu o ia dela ei, decât atât cât îi trebuie pentru anul viitor. Mai toată se pierde nefolosită. Și rar câte o gospodină, pune câte un dovleac de li coace, în spuză de pe vatră, când arde ouptorul sau țestul pentru pâine.

Aceasta este treaba și gospodăria plugarului român.

Ei, dar această risipă trebuie să-i punem capăt.

Anul acesta v'am sfătuit să puneți printre porumb și prin floarea soarelui, câți mai mulți cartofi, fasole și dovleci. Mai ales pentru cei care au pământ puțin, le va prinde tare bine aceste culturi de „prășitoare”.

Anul trecut nu s'au făcut fructe și ce bine ne-ar fi prins să fi avut mai mulți dovleci. Din ei se face și magiun și marmeladă și pastă și dulcețuri. Dar ce ulei bun se scoate din semințele lor, și ce bine ne-ar fi prins acum, când este mare lipsă de grăsimi, uleiul de dovleac are mare căutare și este îndoit mai scump cât cel de floarea soarelui.

Anul acesta — chiar dacă vom avea mai multe fructe ca anul trecut — vom folosi mai bine dovleci. El vor merge la cele 10 fabrici de marmeladă pe care le avem, iar altele le facem acum, iar semințele vor fi adunate cu grijă și trimise la fabricile de ulei.

Chiar simigii sau covrigarii vor fi obligați să adune semințele de dovleac și să le predea fabricilor. Vânzarea semințelor prăjite nu va mai fi îngăduită. Mai ales că aruncăm cojile pe unde ne vine.

Dovleacul este un fruct ca orice fruct. Carnea lui este bună, dulce și hrănitoare. Semințele lui dau un ulei foarte căutat. Pentru hrana vitelor trebuie să avem alte nutrețuri, iar dovleci și semințele lor să le folosim așa cum trebuie; carnea lor la hrana omului, iar semințele pentru scoaterea uleiului.

MICA PUBLICITATE

APARE ÎN FIECARE ZI, UN LEU CUVANTUL, MINIMUM 10 CUVINTE
Anunțurile în chenar, preț dublu, iar cele cu clișeu tarif special. Orice anunț carat să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

De închiriat garsonieră nemobilată, 2 camere, antreu și baie în vilă familiară, V. str. Geml 26 (Blasocovici), Informații dna Metea, tel. 30—16.

Locuință modernă cu 3 camere. Aranjamentul în întregime sau parțial de vânzare. Adresa: Broderia Margareta Schnur I. Str. Paulsescu.

De vânzare sămânță de trifoi roșu, curată. A se adresa la Administrația ziarului.

Locuință cu 2 camere schimb contra unei locuințe moderne de una cameră. În afară de zonă. Telefon 12—32.

De vânzare un cărucior ultra modern, aproape nou — pentru copil A se interesa între orele 2—4 d. m. în str. Galați No. 1 (la Portar), Timișoara I.

Vier de prășilă mângăliță 15 luni de vânzare, Kucora Martin, Râniți, jud. Timiș-Torontal.

OSTAȘII ÎȘI JERTFESC VIAȚA PENTRU APARAREA ȘI ÎNTREGIREA HOTARELOR ȚĂRII, DECI ȘI NOI CETĂȚENII RAMAȘI ACASĂ AVEM DATORIA SFÂNTĂ DE A SUBSCRIE CÂT MAI MULT LA IMPRUMUTUL REÎNTREGIRII CA ASTFEL STATUL SĂ POATĂ PAȘI LA OPERA REFACERII.

R A D I O

MIERCURI, 17 SEPT. 1941

6.00—7.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio jurnal (I. p. 1-a); Concert de fanfară româno-germană; Radio jurnal (I. p. 2-a); Închiderea emisiunii. 11.50: Deschiderea emisiunii. 20.00: Jurnal în limba ucrainiană, 12. Jurnal în limba rusă. 12.30: Radio jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sâtenilor. 12.50: Ora Ostașului. 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio jurnal (II). 14.20: Valsuri din opere (disc.) 14. Ora Răniților. 15.30: Reportajii de front în limba germană. 15.40: Închiderea emisiunii de prânz. 17.30: Radio jurnal (IV). 17.40: Universitatea Radio — Cîșinău. „Scurte cânteeri literare”; Nuvelele Leon Negruzzi de C. Gerota. 18.00: Cîșinău. „Forme și elemente muzicale”; „Uvertură de Alfred Alessandrescu.

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. 19. Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă. Radio România și Radio București

19.00: Cronică literară. 19.15: Selecții din „Cavaleria rustică” (discuri).

Radio România, Radio București și

Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. 20. Radio jurnal (V). Sport. 20.15: Muzică variată germană (discuri). 20.30: Ora de muzică. Închiderea emisiunii.

Emisiunea pentru străinătate pe

Postul de unde scurte de 32,4 m.

Semnal. 22.50: Emisiune în limba germană. 23.00: Emisiune în limba germană. 23.00: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri). 23.40: Emisiune în limba franceză. Muzică (discuri). 24. Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri). 0.15: Închiderea emisiunii.

JOI, 18 SEPT. 1941

6.00—7.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii. Marșuri (discuri). Radio jurnal (I. p. 1-a). Concert de fanfară româno-germană. Radio jurnal (I. p. 2-a). Închiderea emisiunii. 12.00: Jurnal în limba ucrainiană. 12.10: Jurnal în limba rusă. 12. Jurnal în limba germană. 12.30: Radio jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sâtenilor. 12.50: Ora Ostașului. 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio jurnal (II). 14.20: Muzică de Suppé (discuri). 14. Ora Răniților. 15.30: Reportajii de front în limba germană. 15.40: Închiderea emisiunii de prânz. 17.30: Radio jurnal (IV). 17.40: Universitatea Radio Cîșinău. „Studentia unor români celebri”; Vasile Alecsandri la Paris de Alex. Ciorăneanu. 18.00: Muzică de Gierg (discuri).

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. 19. Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă.

Radio România și Radio București Dar

19.00: Cronică artistică. 19.15: Danse de Ravel (discuri).

Radio România, Radio București și

Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. 20. Radio jurnal (V). Închiderea emisiunii

Emisiune pentru străinătate pe

Postul de unde scurte de 32,4 m.

Semnal. 22.50: Emisiune în limba germană. 23.00: Emisiune în limba germană. 23.00: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri). 23.40: Emisiune în limba franceză. Muzică (discuri). 24. Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri). 0.15: Închiderea emisiunii.

Cețiți și răspândiți ziarul
D A C I A

Parastas în memoria generalului von Schobert

Cuvântarea dlui Prof. Mihai Antonescu, vicepreședintele Consiliului

București, 17. (Radior). Eri la ora 4 d. a. a avut loc la biserica protestanta un serviciu religios în memoria generalului comandant de armată von Schobert cavalier al „Crucei de Fier” și al ordinului „Mihai Viteazul” mort în chip eroic.

Majestatea Sa Regele Mihai I a fost reprezentat prin d. colonel Ullea.

A participat întregul guvern, miniștrii și subsecretarii de stat în frunte cu d. prof. Mihai Antonescu vice președintele consiliului de miniștrii și președinte ad interim al consiliului, d. baron von Killinger ministrul Marelui Reich, d. Neubacher, d. consilier Stelzer, d. general Gerstenberg, atașat atașat aviativ, d. colonel Just atașat militar, d. dr. Welisch atașat de presă, d. dr. Feist atașatul cultural, reprezentanții armatei germane, d. general Seidel șeful misiunii aviatice, d. vice amiral Fleischer, șeful misiunii navale, d. Spalke șeful misiunii militare economice. Din partea Italiei d. Renato Bova Scopa ministru plenipotențiar la București și d. col. Valfre di Bonzo, atașat militar al Italiei. Din partea Japoniei Excelența Sa d. ministru Kivoshi Tsutsui și atașatul militar d. col. Tujitsuka Shikao.

O companie de onoare cu muzica a dat onorul.

În numele guvernului vorbește d. prof. Mihai Antonescu vicepreședinte și președinte ad interim al Consiliului de miniștri.

Dsa a spus următoarele:

Excelență, dlor generali, dlor ofițeri. La moartea eroilor nu poți aduce prea mărirea vorbelor, oricât de puternică este mângâierea pleții.

Eroii împun tăcere prin onoarea care se înalță stăpânitoare de dincolo de mormântul jertfei lor

Nu vreau deci să sdruncin comunitatea de mândrie care s'a așezat între noi și eroul general de armată cavalierul von Schobert.

Nu prin vorbe, oricât de drepte, se poate evoca azi eroismul cu care a adăugat la vechile și strălucitele sale fapte de armă conducerea și bravura din războiul sfânt, în care a murit ca un erou, dând exemplu de jertfă ostașilor germani și români pe care i-a condus la biruință și desrobire el de vilizatoare.

Guvernul Regal Român aduce astăzi, în fața umbrei sale de viteaz, închinare de recunoștință a unui neam întreg.

Poporul nostru nu a avut destinația și faoarea superficială ca pentru pământurile sale să lupte strălucit.

Lupta lui a fost adesea biruința triumfătoare a altora, iar sângele său a curs de jure pentru ca să scrie paginile istoriei albaștrii.

Dar atunci când pt. pământurile sale sau pentru drepturile lui sfinte au luptat strălucit, neamul românesc nu a uitat niciodată.

Generalul de armată von Schobert luptând pentru patria sa germană, luptă în

același timp pentru drepturile noastre sfinte și pentru drepturile românești.

De aceea pe pieptul lui a strălucit în ultima clipă de luptă, simbolul recunoștinței românești: Crucea lui Mihai Viteazul pe care Regele Țării i-a dat-o, iar Mareșarul Antonescu i-a prins-o în numele Patriei Noastre.

Azi, când eroul german și-a încetat lupta, neamul românesc îi deschide istoria noastră, sub semnul mândriei românești și al drepturilor sfinte.

Fiindcă el, prin fapta lui, și-a deschis în istoria noastră drumul luptătorilor veniciei românești prin crucea sfântă a voievo-

dului Mihai Viteazul. Marelui Führer Adolf Hitler, care și-a pierdut un general erou, gândul nostru de durere și recunoștință. Armatei Marelui Reich German, gândul nostru de pietate și onoare.

Vrednicel soții a eroului, o îngenuchiere de recunoștință și mângâiere.

Din partea oștirii române d. general Pantazi ținut o cuvântare, amintind că armata română, unită în cuget și simțiri cu armata germană, este îndurerată adânc prin dispariția marelui șef, generalul de armată cavalier Von Schobert.

Mina aeriană o nouă armă de războiu

BERLIN, 17 (Radior). — Corespondentul agenției Radior anunță:

Ziarele elvețiene se ocupă insistent de o nouă armă folosită în acest războiu și de-

numită „mina aeriană” care ar fi fost experimentată în câteva rânduri de aviația engleză.

Razii pentru verificarea situației evreilor

În Capitlă se vor face cât mai deverse r azii pentru verificarea situației evreilor. Toți acei găsiți în neregulă; vor fi tri-

miși în judecata Curții Marțiale conf. art. 29, 30 din Înaltul Decret Lege nr. 20.30 din 1941.

Actorul de cinema Harry Baur la Berlin

Paris, 17 (Radior). — „Paris Soir” anunță că Harry Baur, cunoscutul actor de cinematograful francez a plecat la Berlin unde va juca filme germane și franceze în

regia lui Hans Bertram. Harry Baur a declarat că a studiat limba germană câte șase ore pe zi și că va rămâne în Germania circa șase luni.

Tragerea la sorți a premiilor mari la Imprumutul Reîntregirii

Operațiunea această se face într-o sală mare a Ministerului de finanțe — în fața subscriitorilor cari doresc să fie de față — și este supravegheată de o comisiune formată din: un președinte dela Curtea de Conturi, un membru al acestei Curți, un administrator delegat al Băncii Naționale, un delegat al Ministerului de finanțe și directorul datoriei publice. Această comisiune controlează înainte de fiecare tragere materialul necesar.

Vor fi trei tobe de metal. Se pun numerele tuturor obligațiilor ce se vor emite pentru întreg imprumutul. Aceste numere se grupează câte o sută, un grup întreg fiind tipărit pe o bucată de hârtie ca o carte de vizită.

Grupul de 100 numere se arată numai prin numerele exterioare.

Astfel, tipăritura 1—100 va reprezenta toate obligațiunile cu numerele 1, 2, 3—100. Tipăritura 101—200 reprezintă toate obligațiunile cu numerele 101, 102, 200, și așa mai departe.

Bucățelele de hârtie se răsucesc ca o foaie de țigaretă: ele au primit numărul de rulete.

O a doua tobă va conține niște fișe de metal, — pe cari sunt imprimate numerele în ordinea lor naturală: 1, 2, 3, etc. În această tobă se pun la fiecare tragere, atâtea fișe câte obligațiunile se amortizează la acea tragere.

A treia tobă va conține niște rulete de hârtie pe cari sunt imprimate premiile mari care se distribuie la acea tragere.

Din toba întâia se scoate o primă ruletă, și numerele imprimate pe ea se scriu pe o listă în ordinea lor crescătoare, se scoate apoi o a doua ruletă și numerele imprimate pe ea se scriu sub cele precedente în ordinea lor crescătoare, continuându-se astfel, până se obține pe acea listă — căreia să-i zicem lista de amortizări, — numărul de obligațiuni cari trebuie amortizate la acea tragere.

Din aceste obligațiuni ieșite la sorți, câteva se rambursează cu premii mari, — dela 100.000—5.000.000 lei, celelalte se rambursează cu 6000 lei.

Premiile mari se acordă astfel: Din toba a doua se scoate o fișă, — presupunem că a ieșit fișa cu nr. 587, — iar din toba a treia se scoate o ruletă, — presupunem că pe ea stă scris: 2.000.000 lei. Aceasta înseamnă că obligațiunea a cărui număr este al 587-lea pe lista amortizării, va ieși cu 2.000.000 lei. Se continuă astfel, până se distribuie toate premiile din toba a treia.

Reprimarea agitațiilor comuniste în Franța

Paris, 17 (Radior). — Agenția Havas OFI anunță:

Secția specială a Curții din Dijon însărcinată cu reprimarea agitațiilor comuniste a pronunțat Luni patru condamnări între un an și 5 ani închisoare.

Secția specială a Curții din Amiens a pronunțat două condamnări la câte unul și doi ani închisoare.

Cei condamnați s'au făcut vinovați de răspândirea unor manifeste comuniste.

Restrângerea producției de automobile în America

WASHINGTON, 17 (Radior). — Corespondentul agenției D.N.B. comunică:

Oficiul producției militare a anunțat că producția de automobile a Statelor Unite va fi restrânsă începând din luna Decembrie a. e., cu 48 la sută față de cea din anul trecut, în scopul de a se face economie de materiale.

Furtună groaznică în Munții Tatra

BRATISLAVA, 17 (Radior). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Recenta furtună ce s'a abătut asupra regiunii din jurul localității balneare Zelesna a scos din rădăcini peste 2000 arbori. Multe case au fost dărâmate.

În Munții Tatra, în apropiere de lacul Cormer, au fost distruse peste 45.000 metri cubi de cherestea, cu o valoare de peste 2 milioane coroane.

Numeroase fire telefonice și telegrafice au fost distruse. Circulația este întreruptă între mai multe localități.

Cinema CORSO

Azi, Marți, 16 Sept. Premieră!

Pe veci a ta!
CU
LORETTA YOUNG • NIVEN
HUGH HERBERT • BILLIE BURKE

Filmul celor mai surprinzătoare momente de duioșle și de humor sănătos.
Jurnal românesc de războiu Nr. 7:
SPRE ODESSA...

Reprezentările încep la orele 3, 5, 7 și 9
Duminică și sârb. matineu la orele 11 a. m.

Cu inima frântă de durere anunțăm rudele, prietenii și cunoscuții că, după o scurtă și grea suferință, a încetat din viață scumpul și în veci neuitatul nostru soț, tată, socru și bunie:

MIHAIL TITEIU

69 ani, fost inspector de export

Inmormântarea va avea loc în ziua de 17 Septembrie a. e. ora 16, la cimitirul din Josefina.

În veci nemângâiați: ELENA soție, LENUTA, VIORICA, MARIOARA fiice, MIHAIL, fiu, MARIOARA soră. Că pital I, FLEȘERIU, A. HUSUI gineri, VIOREL, GIGI și BOMBONEL nepoți.

DORMI ÎN PAUSE SUFLETUL TĂU ÎN TĂBĂCUL TĂBĂCULUI

Se însemnează pentru URSS pierderea Ucrainei

Considerațiuni statistice, geo-politice și economice

Berlin, 15. — (UTA). Ucraina Sovietică deține locul al doilea în Republica Sovietică, prin numărul locuitorilor săi, însumând 31 milioane suflete. După statistica din 1926, Ucrainenii compoartă 21,2% din întreaga populație sovietico-rusă. După aceeași statistică, Ucraina se compune din 80% Ucrainenii, 9,2% Ruși, 5,4% Evrei și 1,4% Germani.

Suprafața Ucrainei cuprinde 443.080 km. p. Aceasta era întinderea ei din anul 1939. Căci ulterior acestei date, districtul administrativ al Ucrainei fu-

sesse augmentat prin Basarabia și regiunile poloneze răsăritene, răpite în condițiile știute. În acea situație, Ucraina ajunsese la 40 milioane locuitori, pe o suprafață de 550.000 km. p., ceea ce corespunde măririi vechiului Reich, inclusiv Austria. Din această Ucraină Sovietică dinainte de 1939, din 12 prgvincii ucrainene, 7 au fost ocupate de trupele germane în mod complet, iar două pe 3/4. Cele 7 provincii, numite după orașele lor principale sunt:

Dnjepropetrovsk	62.900 km. p.	3.479.000 locuitori
Schitomir	31.200 " "	1.781.000 " "
Kamenez-Podolsk	19.600 " "	1.776.000 " "
Nikolajev	38.700 " "	1.629.000 " "
Odessa	49.900 " "	2.090.000 " "
Tschernigov	43.400 " "	2.965.000 " "
Vinniza	27.900 " "	3.004.000 " "
Total	264.600 km. p.	16.724.000 locuitori

Desimea populației ucrainene se estimează la 72 de locuitori pe km. p. Pătura țărănească reprezintă 87%. Populația orășănească este constituită 40% din Ruși Mari și 25% din Evrei. Locuitorii de origine germanică se ocupă cu precădere cu agricultura. În regiunile Mariupol și Odessa. Germanii însu-mează peste 10% din populația întegrală.

Trotzki în „Instrucția” sa adresată agitatorilor comuniști din Ucraina, în anul 1919, se exprima în felul următor:

„Într'un fel sau altul, voi trebuie să recucerii necondiționat Ucraina pentru Rusia. Fără cărbunele ucrainian, fără minereuri, fără fier ucrainian, fără cereale, sare și fără Marea Neagră, Rusia nu poate exista”.

Astefi după cum străvechiul Imperiu țarist moscovit a fost în situația de a-și crea o poziție dominantă exercitând chiar o hegemonie politică, economică și culturală, datorită posesiei regiunii ucrainene, la fel o Rusie Sovietică ar fi fost de neconceput fără Ucraina, cu bogatele ei comori naturale. În sectorul economiei agricole, pierderea Ucrainei este de neînlocuit pentru Uniunea Sovietică.

Ucraina este o țară prin excelență a cerealelor. În Germania 40% din suprafața totală este cultivată cu cereale,

pe când în Ucraina 83%. Înainte de război, întreaga producție de grâu german comporta 4,6 mil. tone anual, iar producția grâului ucrainian însuma 6,5 mil. tone. Cifrele pentru secară sunt Germania 7,8 mil. tone; Ucraina 2,6 mil. tone. Producția de orz, în Germania este 3,1 mil. tone, pentru Ucraina cifrele sunt contradictorii. Ucraina este grănarul central cel mai important al crescătorilor de vite, furnizând mai ales regiunilor nordice și nord-estice ale Uniunii Sovietice aceste importante producții. Producția pe hectar în Ucraina este estimată la 1/2 față de

acea a Germaniei. Printr'o modernizare a întregii economii agricole, se putea obține natural, o urcare apreciabilă, foarte repede. În Germania se recoltează spre exemplu, 21 hl la ha, în Ucraina numai 9—10 hl. la hectar.

Germania recoltează 166 hl la ha, de cartofi, iar în Ucraina numai 100 hl la ha. Sfecla de zahăr în Germania este produsă în proporție de 311 hl la ha, în Ucraina numai 150 hl la ha. Deosebită importanță este industria zahărului, a cărui producție anuală însumează în Ucraina circa 2 mil. tone.

Aportul producției în economia agricolă din Ucraina la producția totală a URSS-ului era în anii 1928—1930 la grâu 30%, la secară 35%, la orz 12%, la ovăz 21%, la porumb 90% și la cartofi 40%. Contribuția Ucrainei la producția mondială de cereale este la grâu de 8%, la orz 12%, la secară 17% și la ovăz 5,5%. Înainte de război mondial, Ucraina posedă o mare bogăție de vite. Din cauza colectivizării, au fost nimicite un număr imens de gospodării țărănești și de vite de valoare foarte ridicată. Situația vitelor a scăzut cu peste 50%, iar în ultimii ani, a fost diminuată și mai mult. După o statistică din anul 1933, situația vitelor este următoarea:

URSS	Germania
Cai 5,2 mil.	Cai 4,4 mil.
Porci 8,4 mil.	Porci 26 mil.
Vite mari 12 mil.	Vite mari 20 mil.
Oi 9,2 mil.	

Donațiunile făcute ostașilor luptători sunt scutite de orice fel de taxe

BUCUREȘTI, 17 (Rador). — Se aduce la cunoștință generală că donațiunile de orice fel de bunuri mobiliare sau imobiliare, precum și orice fel de alte liberalități făcute pentru ostașii luptători pe front, în actua-

lul războiului, sunt scutite de orice taxe și impozite proporționale prevăzute de legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice.

Ninge pe munții Bucegi

BUȘTENI, 17. (Rador). — După câteva zile călduroase vremea s'a răcit brusc, cu zile posomorâte de toamnă întârziată, cu cer acoperit de nori gri, cu vânt puternic și rece și cu ploa-

ie repede. Munții Bucegi nu se văd din cauza norilor încărcăți cu zăpada ce-i acopere până aproape la poale. Locuitorii au început să facă focul în sobe.

Cinema APOLLO

Marti și Miercuri

Aripi noi

PAUL HARTMANN FRITZ KAMPERS

Joi, Vineri și Sâmbătă

Dragoste imperială

JENNY JUGO GUSTAV FRÖHLICH

Jela 21 IX. — 24 IX.

Șoimana

maidemarie Hatheyr Sepp Rist

dela 25 IX. — 27 IX.

Noaptea hotărâtoare

POLA NEGRI IVAN PETRÓVICI

Inceputul reprezentațiilor 5—7—9
Duminica și sârb, și la orele 11 și 3 a.m.

LA CINEMATOGRAFELE

CAPITOL ȘI THALIA

SĂDĂȘIRILE COLECTIV ÎN REVOLUȚIA BOLȘEVICĂ
BISERICI INCENDIATE, PADURI DE SPÂNZURĂȚI
ȘI ALII CRIMELOR ȘI JAFURILOR BOLȘEVICE
SĂDĂȘIRILE VIETILOR CIVILIZATE ȘI ÎNCEPUTUL TERORULUI BOLȘEVIC
CAMILLA HORN-WERNER HINZ
TH. LOOS-FRITZ KAMPERS

INTR-UN FILM DE MARĂ MONTAJE
ȘI ÎNCONJURĂRI ACTUALITATE

FILM ADMIS
PENTRU TINERET
BESTIILE ROȘII
CRUCIȘĂTORUL SEVASTOPOL
PANZERMI BUZER SEVASTOPOL

Incep. repr.: 5-7-9. Dum. și sârb. și la orele 11 și 3 a.m.

Căpitanul activ Savu Alexandru

A murit ca un erou la 4 August 1941 în fruntea companiei sale

Căpitanul Savu Alexandru, s'a născut în Dobrotești, un sat vechiu în județul Iași unde odinioară acum 345 ani au poposit ostile lui Mihai Viteazul, trecere spre Roșiori și Nicopole pe lângă Iași.

Cândva am trecut prin Dobrotești în timpul unor manevre regale, spre a vedea țara.

Am fost pe la casa lui Savu. În fața unei case țărănești, am fost întâmpinat de bătrânul său tată gârbovit, un bătrân, care-și aștepta unicul său fecior, un tânăr, vină cu regimentul despre care se zice că trece prin satul său.

I-am spus atunci că fiul său a rănit pe Nistru, să păzească granița. Că Savu Alexandru era pe atunci Locot. Comandant în grăniceri.

În ajunul unui an nou ne-am întâlnit pe Nistru la un pichet vecin, plecat să urăm grănicerilor noștri dragi un nou fericit! Era în anul 1935. Pe atunci ne opuneam contra unei invazii a comunistului dela Est și grănicerii s'au arătat în mod strălucit de misiunea lor.

Și vremurile au trecut în liniște. În luna 1940, s'a evacuat Basarabia pentru Ruși. Grănicerii s'au deslișit greu de pichete și linia lor de patrulare au jurat însă cu toții că vor veni în lupte iarăși pe Nistru în vremuri bune.

Sub noua ordine instaurată de Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, vremurile bune au venit.

Ostașii noștri s'au avântat în lupte și apoi peste Nistru în lupte cucerite contra comunistilor păgâni. Guri mari de eroi legendari au apărut pe câmpurile de bătaie.

Pe căpitanul Savu Alexandru l'am întâlnit cu Dl. Maior Pungă C-tin la 4 August 1941 la Strasburg pe drumul de mergere dela Tiraspol la Odessa. Ca și pe aceluias Teleorman, ne-am îmbriat dr. și ne-am vorbit.

Era unul dintre pionii imperiului român la Est de Nistru.

Avea o companie de ostași aleși, flăcărași de duhul și îndrăzneala căpitanului Savu, înalt, vânjos și curajos.

Prea curajos și prea nepăsător moarte, Căpitanul Savu Alexandru da să păstreze regulile de folosire a armelor.

Inamicii l-au pandit în tuptele din Odessa.

Un ochit, i-a lovit pe Căpitanul Savu Alexandru în cap. A strigat „ÎN ALTE REGIUNI” și a căzut ca o figură de gendară.

Ostașii lui au isgonit pe Comandantul său i-a pus „Steaua de mânăie” cu panglică de Virtute MBOU ră pe piept.

Din fața Odesei, Căpitanul Savu trimite ultimul lui gând Dobroteștilor săi scumpi unde a copilărit și unde s'arăt soției lui dragi născută și crescută în acelaș sat cu el.

Cândva, în trecere, bătrânul său, îi vom spune că unicul său rămas strajă la granița de Est.

Căpitan IOAN MAIL

CADOURI!

Cel mai mare asortiment în țară de dame și bărbătești, brățări, etc.

la: CEASORNICARIA ȘI BIJUTERIA CRESTINA

ORA FIX

În Iași, str. I. C. Brătianu nr. 10

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

MIERCURI, 17 SEPTEMBRIE

Ortodox: S-tle Martire Sofia, Elpida, Agapi și Pistie,
Catholic: Quatem, Stigmat, S-tului Francisc.

Farmacii de serviciu:

Circ. I: „Salvator”, bul. Reg. Ferdinand
Circ. II: „Sf. Elisabeta”, str. 3 August
„Sf. Ilie”, pța P. Maior 2; Circ. III: M.
Pristea, pța Lahovary 1; Circ. IV: „Diana”
str. I. C. Brătianu 29; Fratelia: Panajoth;
Lehala: Chioreanu; Freidorf: V. Eremici,
Acestea trei au serviciu permanent. Sal-
ariarea 44-44.

Spectacole:

Cinematografe:
Capitol: „Bestiile Roșii”.
Thalia: „Bestiile Roșii”.
Apollo: „Pour le Mérite” — „Aripi noi”.
Corso: „Pe veci a ta”.
Atlantid: „Cântecul patriei”.

— Mălne, Miercuri, 17 Septembrie a. c.,
ora 8 se va face în sala Dalles, tragerea
clasei IV a Loteriei de Stat.

Astăzi este ultima zi când se mai pot re-
ține lozurile pentru a putea participa la a-
ceastă clasă, la care se distribuie 2.200
câștiguri în valoare de lei 15.870.000.

Cumpărând lozuri la clasa IV vă ușurați
posibilitatea de participare la clasa V din
joi Octombrie a. c., când se vor distri-
bui 21.200 câștiguri în valoare de lei
151.350.000 și toate premiile mobile leșite
la clasele anterioare.

Câștigurile se plătesc fără nici un fel de
rețineri.

Uine

— Constituirea unei comisii pentru fixa-
rea prețurilor. D. Eugen Pop primarul ge-
neral al Timișoarei, a instituit o comisie
pentru fixarea prețurilor la fiecare articol
în parte. Această comisie va fi prezidată de
dr. Petru Warth, ajutor de primar, iar
ca membri dnii: Ioan Filip, secretar gene-
ral, Pavel Disela, șeful serviciului econo-
mic, șeful serviciului zootehnic și un mem-
bru dintre locuitorii orașului.

— Asociația meseriașilor, comercianților,
industrișilor și muncitorilor români, pri-
mește atât cereri cât și oferte de serviciu
pentru cafe, ucenici și lucrători români și
se îngrijește de găsierea s'au plasarea ace-
stora fără vre-o taxă sau cheltuială. Cei
interesați se vor adresa Asociației, în str.
V. Alexandri No. 5. Pentru informațiuni în
scris, să se alăture o carte poștală.

— Cum a fost piața eri la Timișoara. In-
teresându-se pe piața Timișoarei, am găsit
următoarele prețuri la: Zarzavaturi: cea-
pă kgr. 28-30 lei; cartofi kgr. 8-12 lei;
roșii kgr. 10-12 lei; castraveți o sută buc.
65-70 lei; ardei 3 la un leu, 2 la 3 lei și
un leu buc.; varză căpățina 7-12 lei; mor-
covi kgr. 12 lei; fasole verde kgr. 20 lei.
Fruite: struguri kgr. 40-60 lei; mere kgr.
20-40 lei; pere kgr. 30-80 lei; prune kgr.
30-38 lei. Ouăle 6 lei bucata. Pui pentru
friptură 160-280 lei perechea, pui pentru
pane 110-150 lei, perechea; rațe 200-
400 lei, perechea; găștele 500-800 lei, pe-
rechea. Toate acestea se găesc acum din
abundență pe piață. În unele locuri, prețu-
rile sunt mai ridicate.

— Bilete de cinematograful pentru ostași.
Asociația meseriașilor, comercianților și
muncitorilor români din Timișoara, a dat
150 bilete de cinematograful ostașilor con-
centrați la o unitate, care au asistat la o
reprezentare dată în seara zilei de 15 Sept.
a. c.

— EXPOZIȚIE DE MODE. În ziua
de 27 Septembrie a. c. se va deschide în
sala palatului cultural din Timișoara, o
mare expoziție de mode. Veniturile ace-
stei expoziții se vor turna comitetului
„Darul Soldatului”, de sub președinția
d-nei Eliza general Dragalina.

Erna Sack

— Pentru comercianți. Comercianții că-
rora li s'au trimis declarații pentru distri-
buirea cartelelor, sunt rugați să predea
clientilor, prin ucenici, acele declarații.
Proprietarii de case sau delegații lor sunt
obligați să certifice situația arătată, de
capul de familie în declarație.

— Mutarea chesturii de poliție în nou
local. Chestura poliției din Timișoara, așa
cum am arătat la timpul său, s'a mutat în
localul fostului liceu evreesc din Bulev.
Carmen Sylva. Chestura cu toate birourile
sale, în afară de cabinetul dlui Chestor
maior Micu, se instalează la parter, iar
Inspectoratul de poliție și alte două cabi-
nete, la etaj.

„VICTORIA — BAR”

16 Septembrie a. c. se va deschide din nou
localul de distracție, cel mai preferat al pu-
blicului timișorean, cu program select și cu
orchestră excelentă de jazz. Veniți neapă-
rat la deschidere la ora 10 seara.

Proprietar WATZ IOSIF, junior

— După ce a fost condamnat, un individ
fuge de pedeapsă. Individul Leca Andrei,
din str. Rusu Șirianu 19, a fost condamnat
de judecătoria II Urbană Timișoara, la 1
an închisoare și 500 lei amendă, pentru
furt calificat. Numitul după condamnare
dispare, dar după câteva zile este prins de
d. comisar Tătaru și este înaintat peniten-
ciarului din Timișoara.

— FAMILIILE ȘI CAMARAZII OSTAȘI-
RII, SUBOFITERILOR ȘI OSTAȘI-
LOR CAZUȚI pentru Patrie și Cruce sunt
rugați să trimită pe adresa Marelui Stat
Major, Secția Propagandă (Biroul III),
fotografiile campilor lor morți, împreună
cu date asupra vieții lor, precum și ziua
și locul în care și-au dăruit viața pentru
gloria neamului.

— Înaintată poliției. Femeia Baloh Iu-
liana, fără domiciliu, a fost înaintată po-
liției, pentru faptul că a călătorit fără bilet
de tren, pe distanța Jimbolia—Timișoara.
Numita a contravenit la Regulamentul
C. F. R.

la Capitol

— Accident de circulație. Pe strada Bă-
descu, căruța măcelarului Iosif Novac, din
str. Odobescu 48, a lovit cu oigtea, calul
locuitorului Giulai Alexandru din strada
Martin. Poliția va stabili cine-i vinovât.

— Cadavrul unui necunoscut, pescuit
Eri, pe la orele 11,30, a fost pescuit din
canalul Bega, corpul unui necunoscut, în-
tre 35 și 40 ani. Asupra numitului nu s'a
găsit nici un fel de act, pentru a putea fi
recunoscut.

— SECRETARIATUL DE REDAC-
ȚIE AL ZIARULUI „DACIA” roagă pe
autorii de cărți istorice literare, filozo-
fice, științifice, să trimită un exemplar
din opera lor pentru recenzie.

— Din cauza unei boli, o femeie se stran-
gulează. Femeia Ferling Maria, de 67 ani,
din comuna Lovrin, a fost găsită strangu-
lată de cârligul de la lampa tavanului. Fe-
meia suferea de mai mult timp de o boală
incurabilă. Bănueli de crimă nu sunt.

— Starea civilă. Nașteri: Vioara Purice,
str. E. Murgu 8; Ileana Simu, str. Călăcea-
nu 10; Iosif Ivan str. Adriadna 56; Antoniu
Brestyan str. A. Donici 28; Maria Fischer,
str. Serjan 96. Morți: Stela Rozalia Dongo,
14 ani, str. Albinelor 28; Octavian Haidu,
1 an, Institutul Ocrotirea copiilor; Györfi
Baltaar, 74 ani, str. Porumbescu 103; Si-
mion Bujor, 4 ani, Institutul Ocrotirea
copiilor.

— Biroul de notariat public din Lugoj,
Dr. Tiberiu Sevicl. Aduc la cunoștință pu-
blică că în ziua de 10 l. c. s'a vândut moara
cu aburi din Ohaba—Forgaci, proprietatea
familiei Gyurgyk. Invit pe această cale pe
toți creditorii acestei mori, ca să-și anunțe
în termen de 10 zile pretențiunile lor, în
biroul meu de notariat public. Contrar, nici
o pretențiune nu va fi recunoscută de cum-
părători. Dr. Tiberiu Sevicl.

Ziarul „DACIA”

caută spre angajare vânzători de
ziare, bine retribuți. A se adresa
urgent la Administrația ziarului.

PENTRU OSTAȘII RĂNIȚI

După contribuțiunile bănești colec-
tate de Asociația comercianților, mese-
riașilor, industriașilor și muncitorilor
români din Timișoara, pentru ajutarea
ostașilor răniți și a familiilor celor
morți pe câmpul de luptă pentru reîn-
regirea hotarelor Țării până la grani-
țele etnice românești, un grup de func-
ționari și muncitori români, dela Pri-
ma Fabrică Bănățeană de Mănuși, au
cumpărat 7040 Lei, din care a cumpărat
800 țigarete, 9,50 gr. bonboane și au
cut 708 prăjituri, pe care le-au distri-
buit în ziua de 11 Septembrie 1941 ră-
niților din Căminul de Ucenici Timi-
șoare.

Inițiativa acestei opere de caritate
este a d-rei Anghelina Manoliu și a
d-nelor Carte Ana, Jurma Vuca, Barbes
Iuliana și Teodorescu Natalia.

Încrăcând cu plăcere pe răbojul ru-
bricei profesioniștilor români, frumoa-
sa faptă a Direcțiunei, muncitoarelor și
angajatelor dela susnumita fabrică,
aducem mulțumirile noastre Comite-
tor de inițiativă, și ne exprimăm dorin-
ța ca acest exemplu să fie imitat de toți
muncitorii și muncitoarele și angajații
fabricilor și întreprinderilor din Timi-
șoara, chiar dacă nu ar trece prin filiera
Cruții Roșii.

Nouii directori sanitari la Cernăuți și Chișinău

București, 17. (Rador). — D. Inspec-
tor general sanitar dr. Octavian Lupu
d. inspector general sanitar dr. Lis-
evici Constantin, au fost delegați a

conduce directoratele sănătății din Cer-
năuți și Chișinău până la numirea titu-
larilor.

Salariile funcționarilor mobilizați sunt scutite de impozite

BUCUREȘTI, 17 (Rador). — Ministerul
Finanțelor a dat ordonanță în subordinea
de instrucțiuni prin care li se pune
vedere că drepturile plătite salariaților

mobilizați și concentrați, cu grade înfe-
riore, în armată, pe tot timpul mobilizării
ori concentrații, sunt scutite de impozite pe
salarii.

Căsătoria religioasă a ortodocșilor din Basarabia

CHIȘINAU, 17. (Rador). — Mitro-
polia Basarabiei primește zilnic sute de
cereri prin care se solicită de către cei
căsătoriți în timpul dominației bolșe-
vice să fie cununați religioși.

Se știe însă cu câtă ușurință se pu-

teau căsători cetățenii în provinciile
desrobite.

Acei căsătoriți civil în timpul ocu-
pației bolșevice, în urma hotărârii, I. P.
S.S. Efrem, locotenent episcop al Arhi-
episcopiei Chișinăului, nu pot fi căsă-
toriți religioși.

Acordarea creditelor pentru creerea întreprinderilor românești

Institutul de Credit Românesc, a început
acordarea de credit pe întreg cuprinsul ro-
mânesc, pentru crearea întreprinderilor ro-
mânești. Pentru primele informațiuni, sol-
citanții se pot adresa prin corespondență
deschisă sau recomandată la sediul institu-
tului. Cei cari au adresat din trecut cereri

președinției Consiliului de miniștri, Mini-
sterului Economiei Naționale, subsecretar-
iatului de Stat al Românilor etc., sunt
invitați: a anunța institutul printr-o carte
postală recomandată, specificând, dacă își
mențin cererile de împrumut și adresa ac-
tuală.

Introducerea temporară a prestației pentru caz de inundații

București, 17. (Rador). — Printr'un
decret lege s'a dat dreptul autorităților
comunale să introducă în mod tempo-
rar și excepțional prestația de serviciu
în natură în caz de inundații, înzăpe-
ziri, incendii, calamități.

De asemenea autoritatea comună
îndrept, poate introduce prestația în

natură și pentru refacerea drumurilor
din raza comunei.

Această prestație nu poate depăși
cinci zile într'un an.

Acei cari nu ar putea să execute a-
ceastă prestație se vor achita printr-o
contribuție stabilită de autoritatea co-
munală în drept.

ULTIMA ORA

Lupta împotriva comunismului

Inaintarea spre răsărit pe un front vast

53.000 prizonieri, 320 care blindate și 695 tunuri iată bilanțul recentelor victorii germane

Berlin, 17. (Rador.) — De la cartierul general al fuemrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunica:

În Ucraina formațiuni ale armatei germane în cooperare cu aviația au dat atacuri îndrăznețe și au stabilit capete de pod în punctele cele mai importante, pe largul cursului inferior al râului. După ce în lupte ce au durat mai multe zile, aceste capete de pod au resistat atacurilor înverșunate ale inamicului sprijinite de formațiuni blindate, și după ce au fost lărgite, diviziile germane continuă să înainteze spre răsărit pe un front vast. În spațiul situat la sud de lacul Ilmen după cum s'a anunțat printr'un comunicat special, importante forțe ale diviziilor 11, 34 și 27 ale armatei sovietice au fost bătute în chip hotărâtor în cursul ultimelor săptămâni de trupele armatei germane, de sub comanda generalului Keller. Nouă divizii formațiuni ale flotei aeriene de sub comanda generalului Keller. Noua divizii inamice au fost nimicite iar alte nouă

au fost complet înfrânte. Cu acest prilej, inamicul a suferit pierderi foarte sângeroase. Au căzut în mâinile noastre peste 53.000 prizonieri,

Completarea încercuirii Kievului

Berlin, 17. (Rador.) — Gorespondentul Agenției Rador transmite: Știri sosite de pe teatrele de luptă

320 care blindate, 695 tunuri de toate felurile și o cantitate considerabilă de material de războiu a fost capturată sau distrusă.

anunță că în ultimele zile încercuirea Kievului a fost completată.

Amenințarea Turciei

ROMA, 17. (Rador.) — Examinând situația internațională, ziarul „Corriere della Sera” scoate în relief nepăsarea cu care personalitățile și ziarele nord-americane asistă la formularea planurilor militare și politice pentru înlesnirea victoriei britanice precum și în vederea unei refaceri a omenirii pe baza intereselor și concepțiilor anglo-saxone. — Una dintre sugestiile anglo-saxone,

— ocuparea Turciei — a provocat, scrie ziarul, o puternică reacțiune în presa turcească.

Asemenea sugestii dovedesc că americanii, tovarășii bolșevicilor, au concepții foarte straine despre dreptul internațional și despre inviolabilitatea neutrilor.

Statele Unite agresoare

Flota americană are misiune de războiu

Protecția armamentului trimis Angliei

Roma, 17. (Rador.) — „Din zorii zilei de Marți, flota americană are misiunea de războiu, în largul mărilor din America și până în Islanda”, subliniază ziarul „Popolo di Roma” într'un articol de fond.

Așa a decretat președintele Roosevelt și astfel a anunțat d. Knox ministrul marinei americane.

Începând de azi încărcăturile trimise Angliei pe calea maritimă, vor fi sub protecția tunurilor americane, care vor

deschide focul după cum se știe contra tuturor vaselor de războiu ale Axei care le vor ieși în cale.

Ziarul relevă din nou premeditarea cinică a Statelor Unite, anume de a intra în războiu grație agresiunilor sale. Washingtonul intră în războiul pe care el l-a pregătit. Răspunderile sunt acum bine precizate și acest lucru va fi ținut în seamă atunci când se vor lichida socotelile.

Moscova pregătește bolșevizarea Iranului și a Persiei

KABUL, 17. (Rador.) — Știri primite aici arată că Uniunea Sovietică pregătește bolșevizarea părților din Iran ocupate de trupele sovietice și în plus a

întregii Persii de Nord. Moscova vrea să aplice o tactică asemănătoare cu aceea pe care a adoptat-o cândva față de Finlanda.

Nou incident de frontieră între Peru și Ecuador

Equadorul prezentat ca agresor

LIMA, 17. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB anunță:

Biroul de presă din ministerul de externe al republicii Peru a publicat un comunicat cu privire la un nou incident de frontieră între Peru și Ecuador.

Comunicatul declară că încă din ziua de 17 August guvernul Peru știa că în regiunea Mendez se concentrau trupe ale Equatorului.

La 22 August guvernul din Peru a știat că Equadorul concentrează trupe și în dis-

trictul Meehalá. În ziua de 29 August trupe de ale Equatorului au fost debarcate în apropiere de Sajo Alto și La Bocana. Guvernul peruvian, increzător în făgădueliile celor trei puteri mediatore care au asigurat că Equadorul demobilizase, nu mai avea trupe în regiunea frontierei, el neavând nici o intenție agresivă.

Faptele s'au dovedit însă că Equadorul continuă provocările la adresa republicii Peru.

D. Mihai Marina, noul comandant al României la Oradea-Mare

BUDAPESTA, 17. (Rador.) — Regentul Horthy a dat exequatorul său pentru noul comandant al României la Oradea-Mare.

In Columbia nu există teren de aterizare germană

BERLIN, 17. (Rador.) — Corespondentul agenției „Stefani” transmite:

Ziarele subliniază declarațiunile ministerului de externe al republicii Columbia din care rezultă că personal s'a încredințat că în țara sa, nu există vre'un teren de aterizare germană, care ar putea să amenințe securitatea Statelor Unite, așa cum afirmă președintele Roosevelt în ultimul său discurs.

PIERDERILE SOVIETICE DIN 15 SEPTEMBRIE

BERLIN, 17. (Rador.) — Din informațiile primite în cursul zilei de Marți rezultă că pe ziua de 15 Septembrie trupele sovietice au pierdut 96 avioane. Din acestea, 39 au fost doborâte în acțiunile aeriene, 22 prin acțiunea artileriei aeriene, iar altele au fost distruse sol.

In sectorul egiptean

Trupele engleze se retrag

COMUNICAT ITALIAN

Roma, 17. (Rador.) — Iată comunicatul Nr. 469 publicat Marți de cartierul general al forțelor armate italiene:

Detachamentele mecanizate germane, cu concursul aviației Axei au efectuat în zilele de 14 și 15 Septembrie o energică mișcare ofensivă în teritoriul egiptean, la est de Sollum, silind trupele engleze să se retragă.

În mai multe rânduri vânătorii germani și italieni au înfruntat forțele aeriene inamice, doborând în total 12 aparate dușmane. Dintre avioanele noastre 10 nu s'au înapoiat la bazele lor, iar altele au fost atinse de proiectile și s'au înapoiat cu câțiva răniți la bord.

Alte unități ale aviației italiene au re-

petat noaptea trecută acțiunea de bombardament contra Tobrukului și a zonei Marsa Matruh. Instalații, depozite, parcuri de vehicule mecanizate și linii de cale ferată au fost lovite și incendiate.

Avioane inamice au bombardat ghazi fără rezultat.

În Africa Orientală, intensă acțiune de artilerie, mortiere și arme automate în sectorul Uolchefit. Încercările apropiere ale inamicului în sectorul quabert, au fost imediat respinse. În Mediterana Orientală avioanele noastre au lovit cu bombe un cargobot mic care a fost avariat grav.

Comisia americană pe drum spre Moscova

NEW-YORK, 17. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB anunță:

Associated Press află din Londra că misiune nord-americană care urmează să se ducă la Moscova, a fost salutată la sosirea sa pe aerodromul dela Londra de d-nii Eden ministrul de externe al Angliei, Maisky ambasadorul sovietic la Londra și lord Beaverbrook.

Puțin după sosirea misiunii d. Harriman, șeful ei a avut o întrevedere cu

d. Churchill. După întrevedere el a declarat că vrea să plece cât mai posibil la Moscova.

Associated Press adaugă că d-lui Harriman de a pleca la Moscova este motivată de știrile sosite din țara noastră care arată că armata sovietică este într'o situație foarte primejdiosă. Ucraina iar bolșevicii cer să li se dea urgent tot materialul disponibil.

Răspunsul Bulgariei la notele Sovietice

SOFIA, 17. (Rador.) — Guvernul bulgar a remis Luni, prin ministrul său la Moscova, răspunsul său la reprezentările ce i-au fost făcute recent de guvernul sovietic. În acest răspuns, guvernul bulgar declară categoric că toate afirmațiunile cuprinse în nota sovietică

după care Bulgaria ar fi luat o atitudine din nealță față de Uniunea Sovietică nu sunt juste.

Nota se ocupă apoi de toate celelalte afirmațiuni făcute de Soviete pe câmpul de luptă.